

MARCIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szombat

81. szám.

Pest, június 17. 1848

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni Pesten, csak a kiadónál (a Beimelféle nyomdában, aldunásor Piáristák épülete) vidéken a k. postahivataloknál.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve félévre. Pesten házhozhordással 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

Évnyegyedre Pesten 2 ft 30 kr. vidékre postán 3 ft 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. pp-fizettetük.

Pest, június 17.

Annak kellene a derék legénynek lenni, ki megírná a mostani időszak történetét.

Négy hónap alatt Europa teljes revolution megy által. Négy hónap alatt Oroszországon kívül nincs Európában egy talpalatnyi föld, melly constitutionalis ne volna, holott még a tavasz nyílt előtt, e legdrágább kincset csak Franciaország, s a belgák bírták.

Eddig két főelem állott harcban egymással, az absolutismus és constitutionalismus.

Most a világ műveltsége magasb fokra szállott. Európában a két főpárt alkotmányos monarchistákra és és republicanusokra oszlott.

E pillanatban az emberek azon csudálkoznak, hogy az absolutismus olly soká fenállhatott, midőn, mint a példa mutatja, hatalmuk, csak fővényre, csak jögre volt építve.

Europa népei mind constitutionalisták voltak. Felettök az elnyomó zászlók mesterkélten tartattak fent.

Az absolut kormányok olyanok voltak, mint valamely bank, mellynek temérdek jegyei vannak forgásban, s fenállása csak azon alapult, hogy a jegyek birtokosai követelésüket nem egyszerre adták be.

Illyen adása volt a népnek az absolutismus, ellene az egész tömeg követelő volt.. és csak a percznek kellett eljönni, mellyben a hitelezők követeléseiket egyszerre adják be.

E percz eljött, s Európában az absolutismus gyáván és nyomorultán megbukott. A hitelező nép megrohanta őket, és egy óra alatt el kellett enyészniük.

Mikor lesz az ujjonnan felállított két külön-

böző eszmének csataórája, a historia fogja megmutatni.

És aligha nem ismét csudálkozni fogunk, hogy a constitutionalis monarchismus ismét, milly soká tarthatta fenn magát, holott az valódilag véve csak átmeneti állapot az emberi jogok tiszta élvezetéhez. —

Am jön ennek is elideje, mikor ez időnek el kell jönnie.

Most a teendő nem az, hogy a republicanusok e szóért küzdjenek: Republica, mert e szónak magában véve még értelme sincs.

Főelv legyen a tiszta democratia.

Republica? Ez a táblabíró-párt legfőbb krampusza. Pedig ezen emberek nagy többsége még azt sem érti miről van a szó.

A valódi szabadság barátai nagyon megköszönték volna ha például Rákóczy korában sikerült volna Magyarországot republicává tenni.

Mi a manót nyertünk volna. Azt tán, hogy király nincsen? Micsoda nyereség az egy dinasztiait megdönteni, ha mellette az intézvények nem republicaiak.

Azt mondanók: Magyarország republica. A hatalom a nemességé. A nép elnyomva. Hivatalok, bírói tisztségek egy cast kezében.

Kellene az ördögnek az illyen republica.

Ugy ellenkezőleg: ha az intézvények tökéletesen s nem pedig csak fictitie mint februar előtt Franciaország, egytől egyig republicaiak, a királyi korona a legpuritanusabbakat sem sértheti.

Hanem beszéljenek democratiáról. Népképviseltről. Egy kamaráról. A nép tanításáról, s felvilágosításáról, s mind azon intézményekről, melylyek az alkotmányos életet, a köztisztviselő a ministerek felelőségét teljes valósággá teszik.

Ez a miután törekednünk kell. Ha még ezen kívül volna teendő, legyen az az idő dolga, mert a tiszta democratia maga megériel minden jót. S ha marad benne, mi nem oda való, azt magától elszáll. —

Ollyan mint a szeszes folyadék: melly nyugalomban is forni kezd, s a heterogen elemeket magától szépen elveti. Ez a mi doctrinánk.

A városi tisztujítás megkezdett. Az első küzdelem eredménye még nincs tudva.

Jó kis complott volt a tisztujítást nem Pestre, hanem az üllői utra az épült nagy kaszárnyába vinni.

A rettenetes meleget úgy látszik, csak a „berendelték“ állják ki.

Pest, jun. 17.

Alföldről jövő utazók egész elragadtatással beszélnek a lelkesedést, melly a magyar népet a harc első hírére lángba borította.

Századok óta a magyar ma lép fel újra a cselekvés mezejére mint magyar. — Mától kezdve a történetírók a magyarnak évkönyveikben külön rovatot fognak írni.

A tények fényesen bizonyítanak mellettünk. Mi ismertük a szomszédnépek akaratát, azért minden betünkben előkészületek tételéről szóltunk.

Azok, kik nem hittek, nagy többségben voltak, s ellenünk méltalankodának.

Az ország védtelenül volt hagyva s ha a harc tetelgesen nem kezdetik, bizony még most sem igen hallanánk önkényes sergekről.

Az embernek szokása, mindig maga után itélni meg más is. A táblabíró párt miután isten nekik nyugalmat és kényelmet adott, azt gondolta, hogy másnak meg kell nyugodnia épen úgy, mint az egyszeri család atya ki ha a kocsmában vacsorált, nem akarta elhinni, hogy az alatt otthon mások szükségét szenvedhetnek.

Ah, hogy ha Magyarországon csak félannyi buzgó magyar volna, a mennyi illyr van a Drávan és a Kulpán tul, milly szép név lenne rövid időn a magyar nevezet.

Sajnos, hogy a vezetők politikájokat nem a tisztán nemzeti elemekre kívánják főképen alapítani, hanem egy kis könnyebbségért készek az elnyelő német szomszéd karjaiba vetni magukat.

Pedig kásától megégett száju embereknek másként kellene magukra vigyázniok.

Elem a győzelemre temérdek van. Hanem vezér hiányzik.

Az alföldön olly lelkesedéssel rohanak a harc mezeje felé, hogy hasonló példát arra más hazákban hiában keresnök.

Áruló hit volt, hogy a magyar csak természet elleni összeköttetései állhat meg. A kik ezt mondták, rágalmazták a legjobb fajt.

A magyar nép Europa, bár még ismeretlen, de legjobb fajta; de felettök a vezérek kislelkűek, és kényelemszeretők. Pedig e két tulajdon legkevésbé az, mellyel a haza függelenségét elérni lehetne. —

A kislelkűek midőn a bátrabbak honvédelmi eszközök felállítását tanácslák, azt felelék: Ti mindent compromittáltok, ti mint phantasták neki rugtattok, s azért, kik orraitokat fenhordjátok be fogtok esni, nem tudom hová.

Ugye? Pedig ezen emberek csak azt mondták. Erősítsük magunkat, mert ha erősödünk, ügyeink tekintélyt nyernek... s a megtámadás el fog maradni.

Az illyrek készültségünket használják fel. Ha győzünk, a ministeriumnak csak annyit köszönhetünk, hogy lassúságával a háborút ránk engedvén jönni, alkalmat adott a győzedelemre.

Magyar nép! — hozd helyre lelkeségeddel, mit vezéridei bátortalansága nyakadra hozott! —

Már hirdették a lapok, hogy Lauka Gusztáv magyar Charivarit fog kiadni.

Barátunk feladata nehéz lesz. A magyar ember sok tekintetben igen sértékeny nép, s vannak egy néhány eszmék, mellynek ellenében a legkedélyesb tréfát sem tűrné el.

Mi magunkról veszünk példát. Mi ha gunyolódunk, szavaink értelme komoly volt, és mégis a sajtószabadság élvezésére meg nem szokott táblabíróság mennyire felzudult — ! Mit várjunk akkor, midőn e nép gunyt fog olvasni oly eszmék sőt személyek ellen is, kikre mind eddig csak a legmélyebb s legbensőbb pietással gondolt.

Pedig a charivariknak természete hozza azt magával, hogy mindennel a világon gunyt üzzön.

Csak azon egy különbséggel: hogy a jó ügynek gyarlóságait, a rosszat pedig fenekestül és testestül lelkestül vérig és halálíg.

A sajtószabadság igen elegans és finom életmény. —

Sajtószabadságunk van. De közönségünk még azt élvezni legnagyobb részben nem szokta meg.

Íróink közül még most is legtöbben úgy irnak, mintha censura alá dolgoznának.

Legfeljebb néhány erősb és nyersebb epithont igtatnak be, mit hogy ezelőtt azt a censor kitörölt volna, úgy aharnak tekinteni, mint szabad írást.

Arra pedig, hogy új szabad eszméket hozzanak, igen kevesen ügyelnek. Pedig ez az igazi sajtószabadság. Mondjanak az írók ezer különágazó véleményt s az olvasó tudja magának az igazat kiválasztani.

Ezer különböző és egymással ellenkező vélemények közül kell az igazságnak maga magát kiközdenie.

Ez az igazi szabadság. Eddig a mi népünk csak olvasott, s ha leteszi az írományt, elfeledi azt; most már ha olvasunk háromszor többet kell arról gondolkodnunk.

A sajtószabadság égből leeste, Magyarországot nagyon meglepte. Az olvasók azon része, kik francia és angol eredeti lapokat eddig olvastak, a szabad szó oly csekély mértékbeni használatában is, mint nálunk történik, már is megbotránkozik.

Például, ministerium ellen oly mérsékelt oppositio, mint a mienk, már lap égetésre, s casinokbóli kitiltásokra adott okot.

A mi modorunknál, a februar előtti Constitutionel is élesb, pedig a Debats, s az idézett lap közt minő csekély a véleménykülömbőség! — Guizot és Thiers. —

Hát ha itt nálunk valaki a National modorát követte volna!

Es illy helyzetben Lauka Gusztáv Charivarit mer szerkeztetni.

De mi barátunkat, távol legyen tőlünk, hogy elbátorítani akarnók, sőt ellenkezőleg.

Azért bátran előre. Azt mondják, hogy mi már tettünk egy pár érzékeny vágást a türelmetlenség ellenében, tán a második illetést könnyebben veszi a táblabíró-párt, bele szokik a nevet, a min nevetni kell, a mi neki nem tetszik, azt fogja gondolni: tetszik tán másnak, furcsa sajtószabadság lenne, mellytől azt kívánnák, hogy oly műveket termeljen, melly mindenkinék inyére legyen.

Pest, jun. 17.

Tegnap czikkünkben elmondók okainkat, miért nem félünk mi muszka beütéstől.

Ezen okokhoz csatolandó még az is, hogy a muszkanak ambíciója másfelé gravitál jelenleg. A muszka Konstantinápoly felé pislog. A Dardanellek-egyedüli vágya.

Meglátjátok, fő ármányai most is ott Moldova és Olahországban, úgy Szerbiában fonatnak, s az europai általános zavar közepette csak egy szerencsés pillanat, csak legbissebb szín kell, hogy most még gyámi kezei a hajdani Bizantz felett kancsukat csattancsanak.

Már is hire van, hogy a török a szerbekre ütött. Vigyázatok, e háboru tüze mint fog időnként olajat nyerni!

De ha a muszka czár sem absolutismussát nem féltené, sem pedig Konstantinápolyra nem függesztené figyelmét, még sem jönne, még sem jöhetne ellenünk. Biztosíték ez iránt az Orosz-Lengyelország.

A lengyelek kétségen kívül közeledtek Oroszország felé az újabb időkben. A régi gyűlölségnek tán fele része sincsen meg köztük. S ez igen természetes. Europa szerte sajnálták őket, s ha kenyértörésre jött a dolog, magokra hagyták.

A mostani általános forradalom a lengyel kérdést is tisztába hozni látszott eleinte, a sympathiák iránta hatalmasabban emelék szavaikat, a porosz király és frankfurti választmány diplomatische nyilatkoztak részükre, s még is ügyök most rosszabbul áll, mint valaha.

A Blanquis-Barbés merény Párisban, melly a szent lengyel ügy köpenye alá bujt; a poseni lengyelek hirtelenkedése és hódítási ábrándjaik, az austriai lengyeleknek, a prágai és zágrábi szláv mozgalmakbani közremunkálása — Lengyelország helyreállításának idejét ismét bizonytalan időkre tolá el.

Ezt látták a lengyelek, s ezért fordultak közelebb gyilkos rokonaihoz. — A constitutionális Európától — jelen körülmények közt — mit sem várhatván, az absolut Europa felé tekintettek. — „Movere si superos nequeo, acheronta movebo.“

De ne higyjük, hogy e közeledést az orosz készpénz gyanánt vegye, sokkal jobban tudja ő kegyellenségeit, igaztalanságait a fehér sas ellenében, mintsem eddigi ollení barátságát tisztának hihetné. Rossz embernek soha senkihez sem lehet bizalma.

És ne hídgyük másfelől, hogy a lengyel, régi sérveit feledve, függetlenség utáni vágyaival felhagyva, vesse magát az orosz barátság fojtogató arjaiba.

Az orosz alkotmányos Lengyelországról tud-

ni sem akar; a lengyel pedig az absolut hatalom alól igyekszik menekülni.

Ezért van megrakva Varsó és környéke katonákkal. ezért nem jöhet ki az orosz ellenünk.

Miután pedig az oroszról félni okuk nincs a prágai central-comitée programját csak annyiban tartjuk fontosnak, mennyiben általa a belzavar és egyenellenség hosszú évek sorára volna — elővigyázat és ellenörködés nélkül — elhintendő.

Hogy Prágában a zágrábi eseményeket védő comitée széket, melly még fenyeget is, ezt igen jó tudnunk, de elég is a tudás hogy ama neveléséges ijjesztgetést érdeme szerint méltassuk.

Hogy Prágában a frankfurti szövetségi gyűlés competentiája ellen protestálgató comitée van, ezt is igen jó tudnunk mert e tudás elég arra, hogy kikben kell természetesen szövetségeinket keresni.

A prágai comitée programjának fenyegetései és kimondott tervei ezek után minket el nem ijeszthetnek.

De „Vorsicht ist die Mutter der Weisheit“ azért éberek legyünk nem a muszka vagy csehországi beütés ellen, hanem a muszka és cseh emigrációs irányában, kiknek egész serege van Magyarországon.

Legújabb tudósítások szerint f. h. 10-én Prágában barricadok készítették, a hadi kormányzó ágyukat használt a tömeg ellen; tán most vérben usznak a Cseh főváros utszai.

Ha a cseh megmaradtak volna az alkotmányos szabadság kivívása útján; ha nem álmodoznának hadításokról nem elegyednének ügyeinkbe, nem küldenének kezünkbe bujtogató agenseket, ha nem izennének nyílt hadat mindennek mi nem szláv, szóval ha a Metternich igája lerázása aztán saját függetlenségük kivívását más alacson és ábrándos célokkal nem kötik össze: sajnálatunkat bosszus méltatlanságunkat sejeznék ki a prágai események felett, de most miután bennük egy bősüült ellenre, vagy legfelyebb egy albaráta számíthatunk, senki tőlünk rossz neven nem veheti, ha rajtok igen nagyon nem sajnálkozunk.

Ők sympathiánkat mind addig nem bírhatják míg önállásuk diadalát más a kimondottakhoz hasonló mellékcélokhoz kötik.

Csernaton.

E cikket — bár a benne foglalt sérelmek némely részén végre segítve van is — közölni érdekesnek vettük.

Szerk.

Inkább egy kigyó, mint száz léczkirály. E gondolat foglalkodtata, midőn gyakorlatról visszatérve e sorok írásához kezdék.

Hivei a jó ügynek, lelkesültek, jöjtek hozzánk ide a rokkant, tanyába s látogassatok meg i Lelkesülve a jó ügyért, lángolva hazánk szerelmében, tett, és dicsszomjason, áldozva mindent s áldozandók mivel még bírnak, léptünk a sorba eskvének hűséget a zászlóra, anyánk e jelképére. Keblünk most is meleg, lelkesülésünk nem kisebb, mint akkoron; hűk vagyunk mindannyian, de súlyos fájdalom s elkeseredés szállja meg lelkünket: mert hallani hisszük e szót: E l k é s t ü n k.

Mi a hon ügyét karoltuk föl; egy gondolat

rezegteté s keblünket s az: a honvédelem gondolata volt. Nem kételkedtünk: kellett, mi jöttünk. S minden késedelem, melly hanyagságból, habozásból vagy gyáva erélytelenségből credhet: bűn, árulás a hon s annak jövődjé ellen.

Negyedik hete, hogy alakultunk. Negyedik hete, hogy az állam kiadásait néhány ezerrel neveljük, s mi egyetlen percenttel sem hirunk több képességgel ma kijelelt célunkra; mint birtunk hetek előtt.

Egy rendezetlen s rendetlen tömeg vagyunk; fegy, gyakorlottság, ruha, fegyver s minden nélkül, mi egy rendezett sereg fogalmát adhatná, mellyre baj s vészben támaszkodni lehetne. — A hon veszélyben van, mi nem valánk restek, az állam várt és nyert... semmit.

Számoljon a ministerium, vagy azok hanyagsága, kik mindent elmulasztának, semmit sem tőnek vagy mindent későn, hogy mi egy fölszerelt, gyakorlott és compact erőt állíthassunk szembe a mindent felforgatással fenyegető reactionarius olcmmel. Lélek és anyag megvolt, rajtatok volt a kiképzés munkája, és mit tettetek?!

Nem tudjátok, hogy társaink fele legalább a gyakorlatokban nem részesülhet lábbeli s egyéb ruhahiány miatt?

Nem tudjátok, hogy gyakorlataink csiga, sőt néha ráklákkal haladnak: mert tanítóink vagy maguk is képzellenek, vagy nyelvtanítási járatlanságuk miatt nem képesek a legegyszerűbb dolgokat is megérthetővé tenni. S aztán, ha a lépéseket tudjuk is, ezektől az ellenség bizonyosan nem hátrál. Fegyver s az ezzeli gyakorlottság az, mi a csatában legtöbbet nyom.

Hát egyenruhát mikor kapunk?

Erről még a kószahír is mélyen hallgat.

Rettentő dolog! Egybegyűjteni néhány ezer embert azért, hogy minden negyednap két kenyert s minden ötödnap két peng. huszast kapjon, s hogy tömegben annál több alkalma legyen elromlani s a honra nézve elveszni.

Furcsa ötlet.

Van-e valami cél jelenleg velünk?

Van? — Kin mulik — miért nem fordítalak minden gond kiállításunkra.

Nincs cél? Igen? Nyugalmat szeretnétek hazudni a dühödő ocean arczára? Ne csaljatok! Megcsalásunkat vérrel mossuk le! Turopolya földulatott s még sincs cél és példa? Mit haboztok, mire vártok, vagy tán kifáradtatok az egyenruhák zsinorzata fölötti harcban?

Menjetek és hidjete, tán tietok lesz a menyek országa. — Nektek az üdvösségre valóban nagy szükségötök van. —

Nálunk minden megfoghatatlan. Hiában a gondolkodás, főtörés, nyitjára jutni ama zavar, fejtelenség s a logikai függetlenségek ezer nemének, mellyek itt mindenütt és mindenütt uralkodnak. — Minden hasztalan! — Ha szólsz, egy magos és mély bölcsességű tekintettel rendre utasítatol.

Minden volna, csak egy nincs, és ez, egy mindent átkaroló, alkotó és rendező szellem. Lélek nincs, melly életet adjon.

Ne sajnáljátok a fáradságot, csak egy reggeli 5-kor jöjjetek el, midőn kiállunk, sokat, mindent láthatok. De huzamosban kellene köztünk lennetek, hogy az itt uralgó szellemet megismerhesétek.

Senki sem tudja kötelességét, senki sem en-

gedelmeskedik. Lehet-e illy testületnek jövődjé?

S mi az oka ennek? Mi vagyunk-e?

Nem.

Ha setét van, oka: mert nincs napfény.

Ha rendtelenség van, oka: mert nincs rendező lélek.

Ha nincs engedelmesség, oka: mert sem azt: kinek, sem azt: miben kell engedelmeskedni, nem tudjuk.

S míg társaink fele mezitláb, másik fele egy ingben kénytelen járni, máskép nem is lehet.

S ha így van, diszére van-e ez a nemzetnek, s lesz-e így belőlünk valami?

Kétlem.

Miért nem sietnek equipirozni, tehát inkább ma, mint holnap, de a nagy bölcsességű ministerium miért nem gondoskodott előre, nem hitte, hogy szükség lesz? A hit, a hit mindig boldogított volna, de most... nem! most elkárhoztat.

Vegyük sorra embereinket. Lássuk őket, kik és minők?

Tiszteink gombabujasággal teremnek a kinevezések örökös zápora után. A hivatalok betöltetnek, de a gát mégis ember nélkül marad. Honnét s miért ez? Hát csak azért állánk-e össze, hogy néhány kiszolgált egyén alkalmazást nyerjen? Miért nem válogattának meg? valóban elmondhatják magukról: tantum numero sumus.

Én az életnek csak egy arcját ismerem, a borust; másikára legfőlebb álmaim varázshonából emlékezem. — Csak futni láttam éjféli bolygó tűzkint, szemembe soha sem tekinthettem. Vérni jelen pályámon sem várom.

Pályám körülményeit, mielőtt reá lépek, jobban ismertem: semmi sem lepott meg.

Nem remény, nem kilátás vezetett ide, hanem azon szüszies liszta gondolat: egyesíteni parányi erőmet másokéval; mert ha erőben nem vagyok Herkules, lelkesedésben s akaratban társaim egyikének sem engedek elsőséget; jöttem: mert részben láttam az igaz ügyet. Ez volt indokom. S legyen s jöjjon bármi, bármekkora baj, kelljen száraz kenyér s vizen élnem heteken holnapokon át, zászlómhoz hűtlen nem leszek. Vissza soha nem léptem: mert a visszalépést férfiatlannak hívém; inkább megtörni, mint meghajolni volt elvem, mióta eszmélek. De fejszecsapások szintugy sebet ejtenek a kemény tölgyön, mint gyenge fűzön. A mi rosz, sérelmes fáj mindenkinek, s lehetetlen nem fájni a léleknek, ha figyelemmel kíséri dolgaink menetét. — Sehogy sem vagyunk. S e volt a cél: hogy sehogy se legyünk? Miért nem vételik kellő figyelembe ez ügy? hisz ez a hon s fontosabb mindeniknél. Ha még kétszer is független lesz a magyar kormány, mit tehet, ha nincs egy n előbb használható serege? Miért engedik azok, kiket illet, kialunni a lelkesedés tüzet, melly olly általánosságban nyilatkozott ez ügy körül? Így a mint vagyunk semmire sem vagyunk képesek; s mivő leszünk, ha a lelkesedés utolsó szikrája is kihalt a tömeg kebléből? Több rosznak, mint jönnek kuforrásai.

Felelőség. E szót ne feledje senki, ki közügyet kezel: mert bár tiszteletet érdemlők lehetnek az emberek; de a közügy fölül áll egyesek iránt kegyeleten, s a nemzet tudand Brutus lenni s fiára a halálítéletet kimondani. Felelősek vagytok —

mondom — vigyázatok! — Megtannultuk mit tesz számoltatni, ha M. Posakint: tiszter istenek lennétek is!

Hunyadi Károly.

Pest városának tisztujtása eddigelő következő eredményt adott: polgármester lett Rottenbiller Lipót (örvendünk); főbíró Szász Mátyás (épen nem örvendünk); főkapitány Láng Ignácz (igen igen örvendünk) Ságodi Sándor (so, so). — A választás holnap folytatatik.

Bácsból, jun. 12.

A legnagyobb nyugtalanságok között írom e sorokat. Fejünk felé vészes felhők közelednek.

A mindenféle gyülevész népből összecsoportosult tömeg a mult kedden Titelbe minden ellenállás nélkül 8 ágyut elfoglalván, utját egycenesen Becse felé irányozza, most már közülök mintegy 600, Ó-Becse és Temerin között táboroznak, s vannak fegyverkező, Jelasicsot éltetik, és csak ennek intését várják, s azonnal elkezdik gonosz szándékukat, a még hátrább lévőeknek bizonyos száma nem tudatik, sok zsidónök a Tisza mentéből, s megye magyarajku lakosainak védkarjai alá jöttek.

Polgártársaim! ha e lapokból nem is, de minden esetre más lapokból tudhatják, hogy az illir lázadásba a Petrovosczei illir lelkész a legfőbb szerepet vitte, és mi történt?

A becei törvényszék által a helyszínén nyany nem ítéltetett el, hanem criminalis actio alá jutott.

A mult hó elején — a többi bűnös társaival együtt, kik június 10-én kísértettek el az aradi várba — vitetett be a zombori fogházba, honnét a megyei másod alispán Latinovics Károly maga önkényétől kezességre bocsátotta.

A jövő comitógyülésnek kötelessége lemond határozni a vicispán urnak ebbeli merész és káros lépése felett, mert ezen tény szigoru elégtelt igényel.

Most már a lelkész szabadon van, a nagy számmal lévő illir csapathoz csatlakozand, s a könnyen ámítható népet, bujtogatásaival még nagyobb merényletekre vezérelheti.

Mi sajnálni fogjuk majd azon népet, ha összeütközésre kerülend a dolog, az utolsóig evagdaltatik, mert a bácsi nemzetörség, a sorkatonasággal egyesülve, nem kis erőt képes kifejteni. —

Június 11-kén Ószivacson szinte kiütött a lázadás, az illirek a catholicus lelkészt, s az iskolatanítót elzavarták. Éjtel a ráczok egy csoportba vonultak, a németekre alattomosan akartak rohanni, hanem valamely jó lelkű illir megsugá a németeknek, kik azonnal talpra állottak, és így nem vihették véghez vétkes akaratukat.

Az illirek fegyverkezten 15-20-an csoportosulnak össze, s járkák végig az utcákat.

Az ujvidéki, Szivaczi, Okulai, és egyéb helyekbeli ráczok a Tisza mellett tanyázó gyüle-

vésztőnek nagy mennyiségben hordják az eleséget.

De hogyan van az: hogy ezeket nem tartóztatják vissza utjokból?

Minden perczen készen vagyunk, nem tudjuk mikor út az indulási óra.

Fegyverek — reményünk ellenében — a föld-birtokosok, s más magánosoknál nagy számban találtattak, mellyek a becsületes polgároknak felelősség terhe alatt mind kiosztattak.

Hisszük, hogy a magyarok hatalmas istene erőt ad karjainkba, nem engedi, hogy meghajoljunk a söpredék nép előtt.

Élet halálra készen állunk.

Követválasztásunk folyó hó 19-én s következő napokon fog megtörténni, az eredményről fogunk szólni, most csak annyit említenek meg: hogy a választók összeírására kirendelt választmányi tagok közül némelyek ugyan furcsán cselekedtek, kibocsátottak kerületökbe egy körlevelet, melyben a községi jegyzőknek meghagyják: hogy a választókat írják össze, a jegyzők akár úgy mint a törvény parancsolja, akár pedig nem úgy, teljesítették ebbeli megbízásukat, a választmányi tagok pedig kocsira ülve, a kerületökbeli községeket, a fogmányok fogyasztása mellett — bejárták, pro forma bemutatatták magokat.

Urak ez nem megy, a fogmányokat pipázva fogyasztani, és mit sem tenni? —

A törvény szent, minden egyes kitételeit pontosan kell teljesíteni.

Ez érdemben annak helyén fogunk még szólni. —

A korteskedési némi jelei már is mutatkoznak. Hogy nem szégyenlik azon urak magokat, kik közbizodalmat nélkülözve, pénzzel törekednek voksokat szerezni.

Igy állunk mi Bácsiak, és így fogunk állani addig, míg megynknak ifjai nem érnek meg arra: hogy hivatalokat viselni képesek legyenek.

Béke, és szeretet velünk.

Bácsi Géza,
nemzetőr.

(1)

Előfizetési Felszólítás.

A „Fünfkirchner Zeitung“ nevű pécsi német lap, melly olly rövid idő alatt is igen nagy pártfogásban részesült, július 1-ső napjától kezdve

hetenként háromszor jelenedik meg, és pedig ha rendkívüli körülmények kívánják, mellékletekkel.

A szerkeztőségnek fáradhatatlan igyekezett után, sikerült nemcsak az egész alduna-vidékről, hanem Tót-, Horvát-, Dalmát-, Austria-, Török-Görög- és Olaszországból is munkatársakul a legjelesebb férfiakat megnyerni; és így e lap olly szerencsés helyzetben van, hogy a monarchia minden részéből a leggyorsabb, érdekesebb közleményeket adhatja.

Előfizetési díj helyben Pécsen évnegyedeként 2 p. ft, postán nyomtatott borítékban szétküldve Magyarország és a mellék tartományokra nézve 2 ft 24 kr. p. p.

Előfizethetni Pécsen a szerkeztő hivatalban, mint szinte a könyvkereskedésekben is, egyébutt pedig Magyarországon és Austriában minden felelős postahivataloknál.

Hirdetések is vételnek fel, hasábjától, — apró betűkben — 2 p. krt számítva.

A felvett iratok nyomott ivétől 20—40 pfrt tiszteletdíj fog fizettetni.

Szintugy egy melléklet is „Pécsi Tárogató“ cím alatt az előfizetők arányához képest fog ezen lap mellett megjelenni.

tulajdonos és felelős szerkeztő
Neuwirth E. A.

Éppen most jelentek meg, s

Heckenaszt Gusztáv

könyvkereskedésében, mint szinte minden pesti könyvárusnál kaphatók következő korszerű könyvek:

Pénzügyi levelek

első levél: a

pénzügyi ministerium majus 23 24diki rendeletei.

n8r. Pest 1848. vel. 38l. ára füzve 6 kr. pp.

Költeményei egy elevennek ajánlattal a halotthoz

szabadon Herwegh György után
Magos Ernő

1ső kötet k.16r. Pest 1848. vel. 166 vel. lap.
ára 1 ft. 56 kr.

Az amerikai egyesült státusoknak függetlenségi nyilatkozata

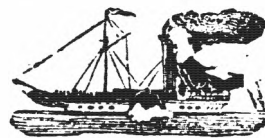
és

alkotmánya.

Kiadta Fraenkel M. J.

előszóval a kiadótól.

8r. Pest 1848. vel. 38 l. ára 1 ft. 20 kr.

Gőzhajók járása

1848-ik évi május 1-jétől kezdve.

Pestről Bécsig naponkint, reggeli 6 órakor, kapcsolatban Győrrel.

Orsovára minden vasárnap, reggeli 5 órakor. Galacz és Konstantinápolyi kapcsolatban az oláh részen, és május 7- és 21-kén Odessával.

minden csütörtökön reggeli 5 órakor (minden 14 napokban egyesül Galacz és Konstantinápolyal a török részen.)

E gőzösök megérkeznek Orsováról minden vasárnap reggeli 4 órakor, és minden csütörtökön délutáni órákban.

Tittelig minden kedden és pénteken reggeli 5 órakor, le- és fölfelé Eszéken át; a kedden elinduló gőzös Szegeddel kapcsolatban áll.

E gőzösök minden vasárnap és szerdán délutáni órákban Tittelből megérkeznek.

Vontatóhajók indulásai.

Pestről Bécsbe minden hétfőn és csütörtökön elindulnak; és minden szerdán és szombaton megérkeznek.

Orsovába minden kedden elindul, és minden szerdán megérkezik.

Szolnokból Tokajra.

E gőzös-járás folyvást folytattatik, ha semmi akadály nem lép közbe, minden csütörtökön Szolnokból Tokajra, minden vasárnap Tokajból Szolnokra.

Megjelenik e lap **minden este** Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunator Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 kr. pp.**